

TER BESLISSING

Aan
de minister

Jaak!

Directie
Bestuursondersteuning &
Advies

Persoonsgegevens

nota

Nieuwe versie schriftelijk overleg en kamerbrief
werkprogramma IBTD 2023

Datum
20 december 2022

Notanummer
2022-0000322488

Bijlagen
1. SO werkprogramma
IBTD 2023
2. SO werkprogramma
IBTD 2023 track changes
3. Aanbiedingsbrief TK
4. Aanbiedingsbrief EK
5. Nota 15 december

Aanleiding

Op 15 december heeft u de beantwoording van schriftelijke vragen over het werkprogramma IBTD 2023 ontvangen (bijlage 5). Naar aanleiding van uw opmerkingen zijn er twee aanpassingen gedaan in de beantwoording van de vragen. Ook is er een fout in de adressering van de aanbiedingsbrieven gecorrigeerd.

Beslispunten

- Gaat u akkoord met de wijzigingen in de beantwoording van de schriftelijke vragen? (bijlage 1) Zo ja, vragen wij u de aanbiedingsbrieven voor de Eerste en Tweede Kamer te ondertekenen (bijlage 3 en 4).
- Graag uw akkoord met het openbaar maken van de nu voorliggende nota en voorgaande nota (bijlage 5), conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's. Omliggende delen worden voorafgaand aan openbaarmaking onzichtbaar gemaakt.

Toelichting

- Naar aanleiding van uw opmerkingen zijn twee passages in de beantwoording aangescherpt. Deze aanpassingen kunt u in track changes terugvinden in bijlage 2.
- U heeft de brieven al eerder ondertekend, maar er zat een foutje in de adressering. Daarom vragen wij u de brieven opnieuw te ondertekenen.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

TER BESLISSING - HEDEN

Aan
de minister

p. 4 + p. 5

TER INFORMATIE

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst
de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

Directie
Bestuursondersteuning &
Advies

Persoonsgegevens

nota

Kamerbrief goedkeuring werkprogramma IBTD 2023

Datum

12 december 2022

Notanummer

2022-0000318572

Bijlagen

1. Werkprogramma IBTD 2023
2. Kamerbrief goedkeuring werkprogramma 2023 TK
3. Kamerbrief goedkeuring werkprogramma 2023 EK
4. Beantwoording schriftelijk overleg

Aanleiding

Het werkprogramma 2023 van de inspectie belastingen, toeslagen en douane (IBTD) is op 20 oktober 2022 door u naar beide Kamers der Staten-Generaal gestuurd¹. Tevens heeft er een schriftelijk overleg plaatsgevonden naar aanleiding van de publicatie van Werkprogramma IBTD 2023. Conform de Regeling taakuitoefening en bevoegdheden IBTD dient u (minister) een besluit te nemen over goedkeuring van het werkprogramma IBTD 2023.

Beslispunten

- Kunt u (minister) als primair verantwoordelijke bewindspersoon instemmen met het verlenen van goedkeuring aan het werkprogramma 2023 (bijlage 1) van de IBTD?
- Kunt u (minister), akkoord gaan met de beantwoording van het schriftelijk overleg? (bijlage 4)
- Indien u goedkeuring verleent aan het werkprogramma 2023 van de IBTD en de beantwoording van de schriftelijke vragen, verzoeken wij u bijgevoegde Kamerbrieven (bijlage 2 en 3) te ondertekenen.
- Graag uw (minister) akkoord met het openbaar maken van de nu voorliggende nota, conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's. Omliggende delen worden voorafgaand aan openbaarmaking onzichtbaar gemaakt

Kernpunten

- Er zijn schriftelijke vragen gesteld naar aanleiding van de publicatie van het werkprogramma van IBTD (bijlage 4). De inhoudelijke input op de beantwoording van de vragen is aangeleverd door de IBTD. Hierop zijn geen inhoudelijke aanpassingen gedaan vanuit het ministerie. In de toelichting wordt nader op de beantwoording ingegaan.
- U heeft de Tweede Kamer en Eerste Kamer toegezegd voor 31 december een besluit te nemen over de goedkeuring van het reeds aangeboden werkprogramma 2023 van de IBTD.
- U kunt enkel goedkeuring van het werkprogramma onthouden als het op ondeugdelijke wijze tot stand is gekomen (artikel 2, lid 5, de Regeling taakuitoefening en bevoegdheden IBTD). Hiermee wordt uitdrukking gegeven aan de onafhankelijke positie van de IBTD. Het gaat hier om een

¹ Kamerstukken II 2022/23, 31066 nr. 1125

toets op het proces van de totstandkoming van het werkprogramma en uitdrukkelijk niet om een inhoudelijke toets.

- Om te beoordelen of het werkprogramma 2023 op deugdelijke wijze tot stand is gekomen, is dit werkprogramma getoetst aan de Regeling taakuitoefening en bevoegdheden IBTD. Deze toets gaat in op de volgende procedurele aspecten van totstandkoming:
 - Of in het werkprogramma de risicoanalyse, aandachtsvelden en, voor zover mogelijk, de geplande onderzoeken, alsmede het voor het volgende kalenderjaar in de rijksbegroting vastgestelde budget voor de inspectie IBTD zijn opgenomen (Regeling taakuitoefening en bevoegdheden IBTD artikel 2, lid 1); en
 - Hoe is omgegaan met de door het ministerie in het kader van de totstandkoming van het werkprogramma 2023 ontvangen praktische aandachtspunten (toelichting bij artikel 2, Regeling taakuitoefening en bevoegdheden IBTD).
- U wordt geadviseerd goedkeuring te verlenen aan het werkprogramma 2023 van de IBTD, gezien via onderstaande punten wordt voldaan aan datgene er in de Regeling taakuitoefening en bevoegdheden IBTD is opgenomen over de goedkeuring van het werkprogramma van de IBTD:
 - De aandachtsvelden en de risicoanalyse zijn terug te vinden in de sub-secties *Thematisch toezicht in 2023* en *Systeemgericht toezicht in 2023 en daarna*. Deze worden nader besproken in de toelichting.
 - Het in de rijksbegroting vastgestelde budget voor de IBTD bedraagt jaarlijks €4.479.500 voor de periode 2022-2026. Deze informatie is opgenomen in het werkprogramma.
 - De door het ministerie in het kader van de totstandkoming van het werkprogramma naar voren gebrachte praktische aandachtspunten met betrekking tot de uitvoering van het werkprogramma zijn opgenomen in een bijlage bij het werkprogramma. Deze bijlage is meegestuurd met de Kamerbrief die u op 20 oktober 2022 naar de Eerste Kamer en Tweede Kamer heeft gestuurd.

Toelichting

- De IBTD heeft in het werkprogramma 2023 een onderscheid aangebracht in toezicht op actuele thema's (thematisch toezicht) en toezicht waarbij het functioneren van het stelsel centraal staat en waarmee ontwikkelingen over meerdere jaren gevolgd kunnen worden (systeemgericht toezicht). Dit onderscheid volgt uit verschillende risicoanalysesessies.
- Met het thematisch toezicht richt de IBTD zich volgend jaar op drie onderwerpen: hersteloperaties, risicoselectie en financiële ondersteuning. Voor systeemgericht toezicht stipt de IBTD vier aandachtsgebieden aan: wet- en regelgeving, rechtsbescherming, organisatiecultuur en sturing.

Hieronder volgt een toelichting van de onderwerpen en aandachtsgebieden in het werkprogramma 2023 van de IBTD.

Thematisch toezicht in 2023

- *Hersteloperaties*
 - De inspectie identificeert verschillende operaties die lopen of in ontwikkeling zijn bij het ministerie van Financiën om geleden financiële, praktische als emotionele schade te herstellen. Hieronder vallen onder andere de hersteloperatie

- o 'kinderopvangtoeslag', een regeling in de maak voor de gedupeerden van problemen met andere toeslagen, een onderzoek naar herstel voor gedupeerden van de fraudesignaleringsvoorziening (FSV-lijsten) en een hersteloperatie voor de vermogensrendementsheffing (Box 3).
 - o Hierbij wordt gekeken wat er ten grondslag ligt aan de uitdagingen die worden ervaren bij de hersteloperaties.
- *Risicoselectie*
 - o Naast de automatische verwerking van belastingaangiften en toeslagaanvragen worden ook handmatige controles uitgevoerd op basis van risicoselectie bij zowel de Belastingdienst, Toeslagen en de Douane.
 - o De inspectie richt zich hierbij op het voorkomen van discriminatie bij risicoselectie.
- *Financiële ondersteuning*
 - o De inspectie signaleert dat financiële ondersteuningsmaatregelen hun doel mis kunnen lopen. Bijvoorbeeld wanneer burgers en bedrijven geen gebruik maken van de regelingen (zogenoeten niet-gebruik) en voorzieningen uit angst voor terugvorderingen of ten gevolgen van verminderd vertrouwen in de overheid.
 - o De inspectie zoekt uit waar de knelpunten en mogelijke oplossingen in de uitwerking en uitvoering van de maatregelen zit en signaleert en agendaert dit.

Systeemgericht toezicht in 2023 en daarna

- *Wet- en regelgeving*
 - o De inspectie beoogt te bereiken dat wet- en regelgeving beter uitvoerbaar wordt, waarbij vereenvoudiging van wet- en regelgeving op de agenda staat en wordt aangepakt.
- *Rechtsbescherming*
 - o De inspectie stimuleert de verbetering van praktische rechtsbescherming in wetgeving en uitvoering.
- *Organisatiecultuur*
 - o De inspectie brengt in kaart welke maatregelen al genomen worden en wat er nodig is om voor blijvende verbetering te zorgen met betrekking tot ruimte voor tegenspraak, leren en verbeteren, sociale veiligheid, verantwoordelijkheidsgevoel, werkbeleving en professionele ruimte.
- *Sturing*
 - o De inspectie kijkt rond dit thema naar de samenwerking tussen departementen. Met het systeemgericht toezicht op sturing wil de inspectie het lerend vermogen en de samenwerking binnen het stelsel stimuleren.

Schriftelijk overleg inzake werkprogramma 2023 Inspectie belastingen, toeslagen en douane

- In de beantwoording wordt aangegeven dat de inspectie er op toe ziet dat burgers fatsoenlijk behandeld worden en dat de **kwaliteit van de diensten** gewaarborgd wordt ondanks de opgaves, zoals grote personeelstekorten en IT-gebreken. De Inspectie kijkt naar knelpunten die zich voordoen in het gehele domein, van **wet- en regelgeving tot aan de uitvoering**. Soms zal dit betekenen dat bij complexe wet- en

- regelgeving de wetgever aangesproken zal worden en de opdrachtgever of eigenaar wanneer het mis gaat bij onduidelijke sturing.
- Vanuit de ministeriële regeling is bepaald dat de inspectie een **open en transparante communicatiestijl** hanteert waarbij zij naast onderzoeksrapporten ook gebruikt maakt van signaleringen en reflecties. Deze instrumenten kunnen op verschillende manieren gebruikt worden om doeltreffend knelpunten onder de aandacht te krijgen, bijvoorbeeld via het geven van presentaties, stimulerende trainingen, het organiseren van symposia en briefings aan de Tweede Kamer. De inspectie beoogt hiermee haar inspectiewerk onafhankelijk en transparant te doen.
 - De inspectie werkt aan haar **zichtbaarheid en bereikbaarheid** door signalen van burgers en bedrijven via instanties (die veel zicht hebben op zaken waar men in de praktijk tegenaan loopt) in kaart te brengen. Hierbij staat het toepassen van het **burgerperspectief** centraal in het werk van de inspectie en zal dit verder uitgebreid worden bijvoorbeeld door te gaan werken aan burgerparticipatie binnen onderzoeken.
 - De inspectie ziet toe op financieel, praktisch en emotioneel herstel. Hierbij erkent de inspectie dat er thema's uit het werkprogramma zijn die domein overschrijdend kunnen zijn, bijvoorbeeld rechtsbescherming en risicoselecties.
 - Er zijn geen andere bevoegdheden naast het publiceren van bevindingen en het gesprek aangaan met onder andere de Tweede Kamer en het gesprek in gaan met de partijen in het stelsel waaronder de Tweede Kamer.
 - De inspectie is van mening dat de bepalingen in de *Regeling taakuitoefening en bevoegdheden IBTD*, waarin gesteld wordt dat de minister de goedkeuring aan het werkprogramma slechts kan onthouden als het op ondeugdelijke wijze tot stand is gekomen, passend en van groot belang is bij haar onafhankelijke positie.
 - Bij het ontdekken van de meest **effectieve toezichtsactiviteiten** geeft de inspectie aan dat zij input en ervaringen van andere inspecties verzamelt. Daarnaast neemt de Inspecteur-Generaal deel aan de Inspectieraad.
 - Het thema **laagdrempelige fiscale rechtshulp** is geen onderwerp van toezicht voor de inspectie. De inspectie geeft aan bereid te zijn om mee te denken over de wijze waarop de fiscale rechtshulp vorm kan worden gegeven om effectief te zijn.

Communicatie

We verwachten hier geen persvragen over. Mochten die wel komen, dan stellen we een woordvoeringslijn op.

Politiek/bestuurlijke context

Op 20 oktober heeft u een brief naar beide Kamers gestuurd met het werkprogramma IBTD 2023. Tegelijk met deze nota ontvangt u ook beantwoording van het schriftelijk overleg over het werkprogramma IBTD 2023.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.